

Sygn. akt VI U 2618/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Stasiuk
Protokolant:	sekr.sądowy Renata Kępińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 maja 2013 r. w S.

sprawy E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołań E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 2 maja 2012 roku nr (...)

z dnia 15 czerwca 2012 roku nr (...)

oddala odwołania.

Sygn. akt: VI U 2618/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 maja 2012 roku organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej E. K. ponownego ustalenia kapitału początkowego, ponieważ nadal najkorzystniejsza jest jego wysokość ustalona decyzją z dnia 9 lutego 2010 roku.

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o jej uchylenie i przeliczenie wysokości kapitału przez niezależnego biegłego.

Następnie, decyzją z dnia 15 czerwca 2012 roku organ rentowy ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej, obliczając go według tych samych parametrów i na taką samą kwotę co w poprzedniej decyzji z dnia 9 lutego 2010 roku, tj. na 241.313,49 złotych.

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o jej uchylenie i przeliczenie wysokości kapitału przez niezależnego biegłego, przy uwzględnieniu przepisów art. 26,53 i 183 ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o ich oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonych decyzjach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona E. K., na mocy decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 19 września 1996 roku, otrzymała rentę tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Do obliczenia wysokości tej renty przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 5 lat kalendarzowych od 1 stycznia 1988 do 31 grudnia 1992 roku, wynoszący 197,79%.

Organ rentowy, działając z urzędu, decyzją z dnia 9 lutego 2010 roku, ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej na dzień 1 stycznia 1999 roku w wysokości 241.313,49 złotych. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z pobieranej przez ubezpieczoną renty, wynoszący **197,79%**, który przemnożono przez kwotę bazową wynoszącą **1.220,89** złotych, co dało podstawę wymiaru równą 2.414,80 złotych. Przyjęto ponadto, że ubezpieczona posiada łącznie 27 lat i 13 dni okresów składkowych (tj. 324 pełne miesiące) i 10 miesięcy i 1 dzień okresów nieskładkowych (tj. 10 pełnych miesięcy) oraz, że współczynnik proporcjonalny do osiągniętego wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi dla ubezpieczonej 100 %, czyli maksymalną jego wysokość. Następnie, przemnożono okresy składkowe i nieskładkowe, przez współczynnik wynoszący odpowiednio 1,3% i 0,7 % oraz, przez kwotę podstawy wymiaru 2.414,80 złotych (art.53). Suma uzyskanych w ten sposób kwot 847,59 zł i 14,01 zł oraz kwoty 293,01 zł, stanowiąca współczynnik proporcjonalny, wyniosła 1.154,61 zł. Te ostatnią kwotę przemnożono przez wskaźnik średniego dalszego trwania życia tj. 209 miesięcy, co dało kwotę 241.313,49 złotych (art.173 ust.2).

Ubezpieczona, pomimo stosownego pouczenia, nie zaskarżyła tej decyzji.

W dniu 16 lutego 2012 roku wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej „o przeliczenie kapitału początkowego na korzystniejszych warunkach, zgodnie z nowelizacją ustawy o emeryturach i rentach z FUS”.

W rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej z dnia 16 lutego 2012 roku, decyzją z dnia 2 maja 2012 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonej ponownego ustalenia kapitału początkowego, ponieważ nadal najkorzystniejsza jest jego wysokość ustalona decyzją z dnia 9 lutego 2010 roku. Po czym, w związku z odwołaniem ubezpieczonej wniesionym od tej decyzji, organ rentowy wydał kolejną decyzję z dnia 15 czerwca 2012 roku, którą ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej, obliczając go według tych samych parametrów i na taka samą kwotę co w poprzedniej decyzji z dnia 9 lutego 2010 roku, tj. na 241.313,49 złotych.

Okoliczności niesporne, a nadto:

- decyzje organu rentowego – k. 71-72 pl. I akt ZUS, k.5 i 9 pl. V akt ZUS
- wniosek ubezpieczonej – pl. V akt ZUS
- zestawienia – k. 5-8 pl. V akt ZUS

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 173 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. nr 39, poz. 353 z późn. zm.). dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 01.01.1999 r.– art. 196 ustawy).

Przepisu artykułu 174 ust.1 i 2 cytowanej ustawy stanowi, iż kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6; okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt. 5 oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt. 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art.5 ust.2.

Nadto, zgodnie z art. 173 ust.2, kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Wartość średniego dalszego trwania życia wynika z treści komunikatu Prezesa GUS z 25 marca 1999 roku w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. Nr12, poz.173) i wynosi 209 miesięcy.

Poza ramami sporu znajduje się wiek ubezpieczonej, fakt pobierania przez nią w dniu 1 stycznia 1999 roku renty z tytułu niezdolności do pracy dla obliczenia której zastosowano wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 5 lat kalendarzowych od 1 stycznia 1988 do 31 grudnia 1992 roku, wynoszący 197,79%, wysokość posiadanych przez nią okresów składkowych i nieskładkowych oraz wysokość jej podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w latach 1968 – 1997 (vide: zestawienia jak na k. 5-8 pliku V akt ZUS). Ubezpieczona nie zaskarżyła decyzji organu rentowego z dnia 9 lutego 2010 roku, po czym w dniu 16 lutego 2012 roku złożyła wniosek o przeliczenie kapitału początkowego „zgodnie nowelizacją ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych”. Jednocześnie nie wskazała o jaką nowelizację chodzi, względnie jaki był przedmiot rzeczony nowelizacji, czy też jaki miała by ona wpływ na obliczenie wysokości jej kapitału początkowego. Wraz z wnioskiem nie przedłożyła również żadnych nowych dowodów. Przytoczone przez ubezpieczoną przepisy art. 26 i 183 ustawy emerytalnej odnoszą się do ustalenia prawa i wysokości świadczeń emerytalnych i nie mają zastosowania do obliczenia kapitału początkowego. Natomiast treść art.53 rzeczywiście znajduje zastosowanie dla potrzeb wyliczenia kapitału początkowego, jednakże przepis ten od czasu ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonej w 2010 roku nie był nowelizowany.

Zgodnie z treścią przepisu art.175 ust.4 ustawy emerytalnej, ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114. Przepis art.114 ust.1 stanowi natomiast, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, **jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.**

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że organ rentowy postąpił prawidłowo odmawiając decyzją z dnia 2 maja 2012 roku ponownego obliczenia kapitału początkowego ubezpieczonej. W okolicznościach niniejszej sprawy zbędnym było również wydawanie decyzji z dnia 15 czerwca 2012 roku, która powieliła treść prawomocnej decyzji z dnia 9 lutego 2012 roku.

W konsekwencji, odwołania ubezpieczonej ocenić należało jak zupełnie bezprzedmiotowe, wobec czego podlegały one oddaleniu, o czym orzeczono w oparciu o treść przepisu art.477¹⁴ § 1 k.p.c.

Jedynie na marginesie, mając na uwadze, że treść przepisów i struktura decyzji o ustaleniu kapitału początkowego mogą być niezrozumiałe dla ubezpieczonej wskazać należy, że organ rentowy obliczając podstawę wymiaru jej kapitału początkowego zastosował **najkorzystniejszy** wariant wyliczenia wskaźnika wysokości jego podstawy (wvpw), bowiem przyjął go zgodnie z treścią przepisu art.174 ust.4 z wcześniej przyznanej renty – 197,79%. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z 10 kolejnych lat lub z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia byłyby zdecydowanie mniej korzystny (vide: wykaz dochodów ubezpieczonej z lat 1968 – 1997 – k.7-8 plik V akt ZUS). Współczynnik proporcjonalny zastosowany przez ZUS wyniósł 100% zatem zgodnie z treścią przepisu art.174 ust.12 pkt.2 był **najwyższy** z możliwych.